

5.1 Begeleiding

Leerlingen hebben, om optimaal te kunnen profiteren van het aanbod van de school, leiding en begeleiding nodig bij hun studie. In deze paragraaf gaan wij in op de vormen van begeleiding die wij aanbieden en op de mensen die daarbij betrokken zijn.

Vormen van begeleiding

De begeleiding van leerlingen spitst zich toe op de volgende drie terreinen:

- De sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Het maken van keuzes (onder andere met betrekking tot de vervolgopleiding);
- Het leerproces (studiebegeleiding).

De *sociaal-emotionele ontwikkeling* van een kind is in belangrijke mate bepalend voor de manier waarop dat kind nu en straks in de maatschappij staat. Natuurlijk zijn de waarden en normen de grondslag van eenieders handelen en vormen hierbij een belangrijke factor. Hier wordt veel aandacht aan besteed. In dat kader komen ook zaken aan de orde als het omgaan met alcohol en andere drugs, seksuele voorlichting en verslaving. Een belangrijk doel van deze vorm van begeleiding is dat leerlingen als individu en als groep goed in hun vel zitten en prettig kunnen werken en leren op school.

Bij de *keuzebegeleiding* gaat het om zaken als het ontwikkelen en bijstellen van het beeld dat leerlingen van zichzelf hebben, het informeren over scholingsmogelijkheden na de middelbare school, het geven van voorlichting over beroepsperspectieven, en dergelijke. Op basis hiervan kunnen leerlingen een gerichte keuze maken ten aanzien van de sector of het profiel dat zij willen gaan volgen in de bovenbouw van het vmbo respectievelijk het havo of het atheneum.

Studiebegeleiding is nodig om leerlingen uiteindelijk zo zelfstandig en zelfverantwoordelijk mogelijk aan het leren en werken te krijgen. Dat gebeurt via een geleidelijke weg. Leerlingen worden begeleid bij het aanleren van vaardigheden en bij het verwerven van vakinhoudelijke

kennis. Pas als ze laten zien dat ze een zekere mate van vrijheid aan kunnen, kunnen zij zelfstandig en zelfverantwoordelijk verder. Het leerlingvolgsysteem (Magister) speelt in dit proces een belangrijke rol. Via dit systeem leggen docenten (mentoren en vakdocenten) vast welke vorderingen leerlingen maken.

Betrokken personen

Vakdocenten, mentoren en afdelingsteams

Leerlingen krijgen in de eerste plaats leiding en begeleiding van de vakdocenten. Daarmee hebben de leerlingen dagelijks contact. Daarnaast heeft elke leerling, zowel in de onder- als in de bovenbouw, een mentor of een coach. Deze vormt voor de leerling veelal het eerste aanspreekpunt voor persoonlijke en schoolse aangelegenheden. Daarom is het van belang dat leerling en mentor/coach elkaar goed kennen.

De mentor/coach is daarnaast degene die een aantal algemene zaken met de leerlingen bespreekt, zoals de manier waarop wij met elkaar omgaan op het Beatrix College (en de spelregels die daarbij gelden), hoe de leerlingen het zelfstandig en zelfverantwoordelijk leren het beste onder de knie kunnen krijgen en hoe zij hun vaardigheden kunnen ontwikkelen. In de leerjaren vanaf klas 2 zijn de mentoren ook nog belast met het verstrekken van oriënterende informatie over studie en beroep. Indien een mentor ondersteuning nodig heeft bij de beantwoording van een hulpvraag, kan hij of zij de desbetreffende leerling bespreken in het afdelingsteam en vervolgens via dit team doorverwijzen naar het zorgteam.

Leerlingbegeleiders

De leerlingbegeleiders geven op verzoek van de afdelingsteams trainingen in sociale vaardigheden, evenals trainingen om beter te leren omgaan met faalangst. De leerlingbegeleiders worden ook (veelal kortstondig) ingeschakeld bij het oplossen van individuele problemen op sociaal-emotioneel gebied. Tevens bestaat op het Beatrix College de mogelijkheid om deel te nemen aan rouwverwerking voor leerlingen die dit wensen.

Decaan

De decaan is de persoon binnen de school die zorgt voor begeleiding van leerlingen bij de keuzes ten aanzien van de sector of het profiel dat zij in de bovenbouw gaan volgen. Daarnaast geeft de decaan voorlichting over alle mogelijke vormen van (vervolg)onderwijs. Mevr. A. Verhoeven en mevr. Y. Mulder zijn op onze school de decanen.

Vanaf het 2^e leerjaar wordt een traject afgelegd in het kader van Loopbaan Oriëntatie op Beroep (LOB). Er zijn tal van activiteiten waaraan de leerlingen verplicht dan wel vrijwillig kunnen deelnemen. Enkele voorbeelden daarvan zijn de beroependag en 'The Real Game' voor klas 2 vmbo-tl en de beroepencarroussel voor klas 3 vmbo-tl, waarbij leerlingen een kijkje achter de schermen van een bedrijf nemen. De vakkenvoorlichting is er voor de leerlingen die naar de 2^e fase havo en atheneum gaan. In de bovenbouw worden de Open Dagen bezocht en worden meeloopdagen geadviseerd. Voor diverse leerjaren wordt er een ouderavond georganiseerd, waarin het keuzeprocess centraal staat.

Bij de keuze van het leertraject dat het beste bij de leerling past, wordt ook gebruik gemaakt van testen. Deze testen worden op school afgenomen. In uitzonderingsgevallen worden er ook individuele testen afgenomen. Dit gebeurt in overleg met ouders en de mentor/coach. Mochten ouders meer informatie wensen over de testen of mochten zij bezwaren hebben tegen de afname van testen bij hun zoon/dochter, dan dienen zij daarvoor contact op te nemen met de teamleider van de desbetreffende afdeling.

Tot slot zijn er nog voorlichtingslessen, contactavonden met ouders en gesprekken met leerlingen.

5.2 Zorg

Vormen van zorg

Leerlingen met een hulpvraag die niet op een adequate manier kunnen worden beantwoord door de in de vorige paragraaf genoemde personen of de afdelingsteams komen terecht bij het zorgteam van het Beatrix College. Dat team, waarvan de samenstelling hierna aan de orde komt, biedt allerlei vormen van extra begeleiding of zorg. Te denken valt hierbij aan begeleiding bij problemen op sociaal-emotioneel gebied, zoals faalangst, (examen)stress, agressief gedrag of gebrek aan assertiviteit. Maar er is ook begeleiding voor leerlingen die te maken hebben met dyslexie (woordblindheid) of dyscalculie (reken-

blindheid). Tot slot is er begeleiding als er sprake is van rouwverwerking. De school biedt trainingen aan op al deze terreinen. Hierbij gaat het steeds om een bescheiden vorm van hulpverlening. Als uitgebreide, gespecialiseerde hulp nodig is, neemt de school contact op met de ouders teneinde buiten de school naar hulp te zoeken.

Betrokken personen

Zorgteam

Soms heeft het docententeam zelf niet voldoende mogelijkheden om de situatie van uw kind echt te verbeteren. Het team kan dan in overleg met de mentor/coach het zorgteam inschakelen. Deze deskundigen kunnen met hun specifieke kennis een bredere kijk geven op de ontwikkeling van uw kind en op wat er nodig is aan hulp of ondersteuning.

Het zorgteam van het Beatrix College bestaat uit:

- R. van Heerbeek: Zorgcoördinator (tevens leerlingenbegeleider onderbouw) en voorzitter van het zorgteam;
- Mevr. A. Carels, mevr. H. Jansen (beide bovenbouw havo/atheneum) en C. Konings (5M en klas 2 tot en met 4 vmbo-tl): Leerlingenbegeleiders;
- Mevr. M. Bergman: Remedial Teacher;
- W. den Otter: Schoolmaatschappelijk werker.

Deze kunnen die hulp soms zelf bieden of zij kunnen uw kind begeleiden naar andere hulp.

Zorg- en Adviesteam

Het kan zijn dat de hulp van het Zorgteam niet voldoende verbetering brengt in de situatie van uw kind. De school kan dan, in overleg met u, uw kind aanmelden bij het Zorg- en Adviesteam (ZAT). In het ZAT werken verschillende deskundigen samen. Het team kan bestaan uit een medewerker van de jeugdgezondheidszorg, een (school) maatschappelijk werker, een medewerker van Bureau Jeugdzorg, een opvoedingsdeskundige, een politiemedewerker en de leerplichtambtenaar. Wie wanneer aan een gesprek deelneemt is afhankelijk van de situatie.

Het ZAT kan zelf hulp bieden of uw kind begeleiden naar andere hulp. Het kan ook aanvullend onderzoek uitvoeren en u begeleiden bij het aanvragen van een indicatie voor specialistische hulp. Alle informatie die aan het ZAT wordt gegeven en daar wordt besproken, is en blijft vertrouwelijk.

Remedial teachers

Voor leerlingen met dyslexie/dyscalculie biedt de school diverse faciliteiten die vermeld staan op een dyslexie/dyscalculiepas. Deze faciliteiten zijn opgesteld volgens

de visie van het Dyslexieprotocol voor het Voortgezet Onderwijs (KPC, 2004). Daarnaast verzorgen wij remedial teaching in kleine groepjes op het gebied van taal en wiskunde. Deze begeleiding vindt in het eerste schooljaar structureel plaats: om de week tot en met februari. Daarna op afspraak. Vanaf het tweede leerjaar is de begeleiding niet structureel en voor een kortere periode. Bij alle brugklasleerlingen worden aan het begin van het schooljaar signaleringstoetsen afgenomen. Leerlingen die opvallen worden in samenspraak met de mentor goed gevolgd. De resultaten van deze toetsen zijn voor intern gebruik en doen geen uitspraak over dyslexie en/of dyscalculie.

Op het Beatrix College zijn drie remedial teachers werkzaam:

- Mevr. M. Bergman (maakt deel uit van het Zorgteam);
- Mevr. K. Hartjes;
- G. Tamse.

Interne contactpersonen

Soms blijken leerlingen met problemen te worden geconfronteerd die zij liever niet met de mentor of een leerlingbegeleider willen bespreken. Het gaat hierbij vaak om problemen die te maken hebben met machtsmisbruik. Onder machtsmisbruik verstaan we seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, gebruik van geweld en pesten. Omdat de school ook in die gevallen hulp wil bieden, heeft zij twee interne contactpersonen aangesteld. Het betreft:

- Mevr. C. van Gils;
- R. van Heerbeek (tevens zorgcoördinator).

Externe vertrouwenspersonen

Daarnaast beschikt de school over twee externe vertrouwenspersonen. Dat zijn:

- Mevr. drs J. Klerkx, tel: 0877 - 873 888
e-mail: jklerkx@fontys.nl
- Mevr. drs I. van Hezewijk, tel: 0877 - 873 888
e-mail: ivhezewijk@fontys.nl

Samenwerking in de leerlingenzorg

Het Beatrix College werkt nauw samen met partners in de stad, ook op het gebied van leerlingenzorg. Zo participeert de school actief in het Samenwerkingsverband Midden-Brabant (een netwerk van voortgezet onderwijs-scholen in Tilburg en omstreken), het Netwerkoverleg Zorgcoördinatoren en ondersteunende groepen als de Veilige School en de Regiegroep Reeshof. De school is aangesloten op het stedelijk signalerings-

systeem 'Zorg voor jeugd'. Dit systeem koppelt vertrouwelijk alle signalen die de verschillende instanties rondom jongeren afgeven. Hierdoor wordt informatie tussen hulpverleners direct en snel uitgewisseld en worden voortgang en acties van de hulpverlening gecoördineerd en bewaakt.

Het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) biedt informatie, advies en ondersteuning bij opgroeien en opvoeden. In het CJG werken verschillende organisaties samen op het gebied van onderwijs, jeugd(gezondheid)zorg en welzijn. Deze instellingen zijn ook vertegenwoordigd in het zorg(advies)team van de school. Het CJG is voor ouders en jongeren ook rechtstreeks te bereiken via telefoonnummer 0800 3 656565 (gratis) elke werkdag tussen 13.00 - 17.00 uur. Of via de website (stel uw vraag www.jeugdengezintilburg.nl). Daar is ook informatie te vinden over de inlooppunten in de verschillende wijken in Tilburg of gemeenten in Midden-Brabant.

5.3 Onderwijs aan zieke leerlingen

Als een leerling door ziekte de school langere tijd niet kan bezoeken, blijft de school verantwoordelijk voor de voortzetting van het onderwijsprogramma. Daarbij kan de school ondersteuning vragen van externe partners met expertise op dit gebied. Deze partners hebben medewerkers in dienst die samen met de school afspraken kunnen maken met de leerling en de mentor of coach over de manier waarop de onderwijsondersteuning vorm krijgt. Deze vorm van ondersteuning geldt in beginsel voor leerlingen waarvan mag worden verwacht dat zij langer dan 3 weken ziek blijven. In sommige gevallen is echter ook ondersteuning mogelijk als de ziekte duur korter dan 3 weken is. Contacten met Ondersteuning Zieke Leerlingen verlopen altijd via de school. Ouders kunnen dus niet rechtstreeks contact opnemen met de stichting.

5.4 Onderwijs aan leerlingen met een beperking

Het Beatrix College is in beginsel graag bereid leerlingen met een beperking toe te laten. Zoals bij iedere nieuw aangemelde leerling het geval is, wordt ook bij een leerling met een beperking een onderzoek ingesteld door de toelatingscommissie van de school. Uitgangspunt bij dit onderzoek is steeds de vraag of de school kan voldoen aan de vraag naar begeleiding van de leerling. Daarnaast wordt gekeken of de leerling mogelijkheden heeft om een opleiding aan onze school met succes af

te sluiten. Om de benodigde informatie te verkrijgen voor een weloverwogen besluit met betrekking tot toelating neemt de school contact op met de afleverende school. Verder wordt alle relevante informatie bij het toelatingsonderzoek betrokken zoals onderzoeksrapporten, testen en medische dossiers.

Bij de toelatingsprocedure staat de hulpvraag van de leerling centraal. De school stelt zichzelf de vraag wat die hulpvraag betekent voor aspecten van het pedagogisch klimaat, het didactisch klimaat, de leerlingenzorg, de vereiste professionele ondersteuning intern en eventueel extern, de contacten met ouders, en tenslotte de materiële omstandigheden en de outillage van het gebouw.

In veel gevallen kan er voor de leerlingen waar het hier over gaat Leerling Gebonden Financiering worden aangevraagd of is er al sprake van LGF (populair 'rugzakje' genoemd). Leerlingen met een LGF worden onder regie van de zorgcoördinator begeleid door diverse docenten en externe partners (ambulante begeleiders).

